НАРЕДБА № 4 от 25.10.2024 г. за реда за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ, за сключване и изменение на административни договори, за налагане на административни санкции за интервенциите по чл. 73, 74, 75, чл. 77, параграф 1, букви "а", "в" – "е" и чл. 78 от Регламент (ЕС) 2021/2115, за условията и реда за изплащане, за отказ за изплащане и намаления на плащанията, и за оттегляне на изплатената финансова помощ за интервенциите по чл. 73, 74, 75, 77 и 78 от същия регламент

Издадена от министъра на земеделието и храните, обн., ДВ, бр. 92 от 1.11.2024 г., изм., бр. 41 от 5.05.2026 г., в сила от 5.05.2026 г., доп., бр. 65 от 17.07.2026 г.

Глава първа
ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Чл. 1. С тази наредба се уреждат:

1. за интервенциите по чл. 73, 74, 75, чл. 77, параграф 1, букви "а", "в" – "е" и чл. 78 от Регламент (ЕС) 2021/2115 на Европейския парламент и на Съвета от 2 декември 2021 г. за установяване на правила за подпомагане за стратегическите планове, които трябва да бъдат изготвени от държавите членки по линия на общата селскостопанска политика (стратегически планове по ОСП) и финансирани от Европейския фонд за гарантиране на земеделието (ЕФГЗ) и от Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони (ЕЗФРСР), и за отмяна на регламенти (ЕС) № 1305/2013 и (ЕС) № 1307/2013 (ОВ, L 435/1 от 6 декември 2021 г.), наричан по-нататък "Регламент (ЕС) 2021/2115":

а) редът за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ;

б) редът за сключване и изменение на административните договори;

в) редът за налагане на административните санкции;

г) условията и редът за изплащане на финансовата помощ;

д) условията и редът за отказа за изплащане на финансовата помощ;

е) условията и редът за намаляване на финансовата помощ;

ж) условията и редът за оттегляне на изплатената финансова помощ;

з) условията и редът за административни проверки, посещения и проверки на място;

и) условията и редът за последващи проверки след извършване на плащане, включително и за спазване на задължението за дълготрайност на операциите по интервенциите, за които е предвиден период на мониторинг;

к) осигуряване на видимост, прозрачност и комуникация при предоставянето на безвъзмездна финансова помощ чрез ежегодно изготвяне на индикативна годишна работна програма;

2. за интервенциите по чл. 77, параграф 1, буква "б" от Регламент (ЕС) 2021/2115,

финансирани от ЕЗФРСР – условията и редът по т. 1, букви "в" – "к".

Чл. 2. Финансовата помощ по тази наредба се предоставя при спазване условията на:

1. Регламент (ЕС) 2021/2115;

2. Стратегическия план за развитието на земеделието и селските райони на Република България за периода 2023 – 2027 г., наричан по-нататък "Стратегическия план";

3. Регламент (ЕС) 2021/2116 на Европейския парламент и на Съвета от 2 декември 2021 г. относно финансирането, управлението и мониторинга на общата селскостопанска политика и за отмяна на Регламент (ЕС) № 1306/2013 (ОВ, L 435/187 от 6 декември 2021 г.), наричан по-нататък "Регламент (ЕС) 2021/2116";

4. делегираните регламенти и регламентите за изпълнение към регламентите по т. 2 и 3;

5. регламентите за държавни помощи или минимални помощи, които се прилагат за съответните интервенции.

Глава втора
РЕД ЗА ПРЕДОСТАВЯНЕ НА БЕЗВЪЗМЕЗДНА ФИНАНСОВА ПОМОЩ

Раздел I
Общи изисквания

Чл. 3. (1) Със заповед на ръководителя на Управляващия орган на Стратегическия план се утвърждават насоки по реда на чл. 68, ал. 3 от Закона за подпомагане на земеделските производители, наричан по-нататък "ЗПЗП", определящи:

1. условията за кандидатстване;

2. условията за изпълнение на одобрените заявления за подпомагане.

(2) В условията за кандидатстване могат да бъдат определени и допълнителни ограничения относно допустимите разходи, инвестиции, дейности или кандидати по съответната интервенция.

(3) Утвърдените насоки по ал. 1 могат да се изменят след издаване на заповедта по ал. 1 съгласно условията и реда на чл. 68, ал. 3 и 5 от ЗПЗП и се оспорват съгласно чл. 68, ал. 6 от ЗПЗП.

Чл. 4. (1) Кандидатите за подпомагане могат да искат разяснения по условията за кандидатстване в срока и по реда на чл. 68, ал. 4 от ЗПЗП.

(2) Разясненията по чл. 68 от ЗПЗП се разработват от Управляващия орган на Стратегическия план.

(3) Разясненията се утвърждават от ръководителя на Управляващия орган на Стратегическия план или оправомощено от него лице. Разясненията, които се дават по отношение на условията за кандидатстване, не съдържат становище относно качеството на заявленията за подпомагане и са задължителни за всички кандидати.

(4) Разясненията по ал. 3 се публикуват в Система за електронни услуги, наричана по-нататък "СЕУ", и интернет страницата на Стратегическия план.

Чл. 5. (1) В заповедта по чл. 3, ал. 1 се определя и:

1. краен срок за публикуване на разясненията;

2. срок за подаване на заявления за подпомагане.

(2) В рамките на срока по ал. 1, т. 2 се определя начална и крайна дата за подаване на заявленията за подпомагане. Срокът за подаване на заявления за подпомагане не може да бъде по-кратък от 60 дни.

(3) Ръководителят на Управляващия орган може да определи по-кратък срок за подаване на заявления за подпомагане при откриване на целеви приеми или при разработване на нова интервенция в Стратегическия план, или през последните две години на прилагане на програмния период.

(4) За приеми на заявления за подпомагане, в които са предвидени два или повече срока за подаване на заявления за подпомагане, в заповедта по чл. 3, ал. 1 се посочва срок за подаване на заявления за подпомагане и за второто и следващите производства.

(5) Срокът за подаване на заявления за подпомагане може да се удължи при:

1. установено непланирано прекъсване на функционирането на СЕУ в последните седем дни за подаване на заявления за подпомагане; срокът се удължава еднократно с до 3 дни;

2. пълно или частично нефункциониране на информационни системи или регистри, данните от които са необходими при кандидатстване по приема само след получено уведомление от органа, който ги поддържа.

(6) Заповедта за удължаване на срока по ал. 1 се издава по реда на чл. 68, ал. 3 от ЗПЗП. Информация за промяната на крайната дата за подаване на заявления за подпомагане се публикува на интернет страницата на Стратегическия план и СЕУ.

Чл. 6. При предоставянето на безвъзмездна финансова помощ Управляващият орган на Стратегическия план, съответно Държавен фонд "Земеделие", наричан по-нататък "ДФЗ", за интервенциите, делегирани с договора по чл. 50, ал. 4 от ЗПЗП, няма право да изисква представяне на:

1. документи, когато данните в тях са достъпни чрез публичен безплатен регистър;

2. информация или достъпа до нея, която се предоставя по реда на чл. 3 от Закона за електронното управление на Управляващия орган или ДФЗ по служебен път;

3. информация, която вече е въведена в Интегрираната система за администриране и контрол, наричана по-нататък "ИСАК", съгласно чл. 32, ал. 4 от Наредба № 105 от 2006 г. за условията и реда за създаване, поддържане, достъп и ползване на Интегрираната система за администриране и контрол (ДВ, бр. 82 от 2006 г.), наричана по-нататък "Наредба № 105 от 2006 г.".

Раздел II

Подаване и разглеждане на заявления за подпомагане

Чл. 7. (1) Подаването на заявления за подпомагане и комуникацията между кандидата и Управляващия орган, съответно ДФЗ, за интервенциите, делегирани с договора по чл. 50, ал. 4 от ЗПЗП, се осъществяват по реда на Наредба № 105 от 2006 г. в СЕУ.

(2) Заявленията за подпомагане се подават в СЕУ в рамките на срока, определен за подаване на заявления за подпомагане, посочен в заповедта по чл. 3, ал. 1.

(3) Заявлението за подпомагане се подава през индивидуален профил на кандидата или на упълномощено от него лице.

(4) Кандидатите удостоверяват подаването на заявлението за подпомагане в електронна форма чрез квалифициран електронен подпис (КЕП), както и всички други документи, които изискват подпис.

(5) В случай че заявления, искания и други документи не се подават лично от

кандидата, същият, чрез индивидуалния си профил в СЕУ, определя пълномощника и обхвата на правата му, което се потвърждава с КЕП, съгласно чл. 48, ал. 2 и 3 от Наредба № 105 от 2006 г. Кандидатът трябва да подпише документите, за които изрично това е посочено в условията за кандидатстване.

Чл. 8. (1) Кандидатите могат да подават само едно заявление за подпомагане в рамките на срока за подаване на заявления за подпомагане, с изключение на случаите, посочени в условията за кандидатстване.

(2) Когато в условията за кандидатстване е посочено, че може да се подава само едно заявление за подпомагане и кандидат е подал повече от едно заявление за подпомагане, на оценка и административна проверка подлежи единствено последното подадено по време заявление за подпомагане. С подаване на всяко следващо заявление за подпомагане в срока на обявения прием предходното заявление по същия прием се счита за оттеглено.

Чл. 9. (1) Кандидатите/бенефициентите могат да оттеглят изцяло или частично заявлението за подпомагане от крайната дата за подаване на заявления за подпомагане по съответния прием до сключване на административния договор. Не се допускат изменения или оттегляния, след като кандидатът/бенефициентът е бил информиран за намерението на Управляващия орган или ДФЗ да извърши посещение/проверка на място или ако кандидатът/бенефициентът узнае за дадено неспазване в резултат на необявено/а посещение/проверка на място.

(2) Изменения или оттегляния се разрешават по отношение на частта, която не е засегната от неспазването, установено при проверката/посещението на място по ал. 1.

Чл. 10. (1) Заявления за подпомагане и приложените към тях документи могат да бъдат коригирани след подаването им само в случай на очевидни грешки, признати от Управляващия орган, съответно ДФЗ, за интервенциите, делегирани с договора по чл. 50, ал. 4 от ЗПЗП. Искането за извършване на поправка се подава от кандидата или упълномощено от него лице чрез СЕУ.

(2) За очевидни грешки се признават тези, които могат да бъдат непосредствено установени при проверка на информацията, съдържаща се в документите към заявлението за подпомагане.

(3) Когато кандидатът е уведомен от Управляващия орган, съответно от ДФЗ, за интервенциите, делегирани с договора по чл. 50, ал. 4 от ЗПЗП, за случаи на съмнение за нередности в документите по ал. 1 или когато кандидатът е уведомен за намерението да му бъдат извършени проверка/посещение на място, и когато в резултат от извършената проверка/посещение на място се установи съмнение за нередност, не се разрешава коригиране по отношение на частите на тези документи, засегнати от нередността. В тези случаи на бенефициента се изпраща уведомление чрез СЕУ с решението по направеното искане за корекция.

Чл. 11. (1) В срок до един месец от крайната дата за подаване на заявления за подпомагане Управляващият орган, съответно ДФЗ, за интервенциите, делегирани с договора по чл. 50, ал. 4 от ЗПЗП, публикува списък с резултатите от извършената предварителна оценка по критериите за подбор само в случаите, когато този етап е предвиден в условията за кандидатстване и заявената финансова помощ на подадените заявления за подпомагане надвишава с повече от 50 на сто бюджета, определен в условията за кандидатстване за съответния прием.

(2) Оценката по ал. 1 се извършва въз основа на приложените към заявленията за подпомагане изискуеми документи за доказване на съответствие с изпълнение на изискванията на съответния критерий за подбор и служебни проверки за условията, за

които не е предвидено представяне на документи. Представените документи трябва да отговарят на съответните изисквания и указания, посочени в условията за кандидатстване по съответната процедура чрез подбор, да съдържат задължителните реквизити и да дават достатъчна информация за еднозначно определяне на тежестта на критерия за подбор.

(3) Управляващият орган, съответно ДФЗ, за интервенциите, делегирани с договора по чл. 50, ал. 4 от ЗПЗП, изготвя списък на всички заявления за подпомагане, в който се посочва полученият брой точки за всяко заявление за подпомагане по всеки критерий, както и основания за неприсъждане на точки. Списъкът се публикува в СЕУ и на интернет страницата на Стратегическия план.

(4) Кандидатите могат да подадат мотивирано възражение до Управляващия орган, когато той извършва предварителна оценка по критериите за подбор, съответно до изпълнителния директор на ДФЗ, за интервенциите, делегирани с договора по чл. 50, ал. 4 от ЗПЗП, чрез СЕУ в 10-дневен срок от публикуването на списъка по ал. 3.

(5) Управляващият орган, когато той извършва предварителна оценка по критериите за подбор, съответно изпълнителният директор на ДФЗ, за интервенциите, делегирани с договора по чл. 50, ал. 4 от ЗПЗП, се произнася по постъпилите възражения в срок до 30 дни след изтичане на срока по ал. 4.

(6) До изтичане на срока по ал. 5 Управляващият орган, съответно ДФЗ, за интервенциите, делегирани с договора по чл. 50, ал. 4 от ЗПЗП, и на база резултатите от разглеждане на възраженията публикува в СЕУ и на интернет страницата на Стратегическия план списък на:

1. заявленията за подпомагане, за финансирането на които е необходим бюджет, който не надвишава с повече от 50 на сто бюджета, определен в условията за кандидатстване за съответния прием;

2. всички заявления за подпомагане извън посочените в т. 1.

(7) Когато в списъка по ал. 6, т. 1 попадат заявления, получили еднакъв общ брой точки и със същите се надвишава с повече от 50 на сто бюджета, определен в условията за кандидатстване за съответния прием, за тези заявления се извършва допълнително класиране в низходящ ред при условията, определени в документите по чл. 3, ал. 1 за съответните интервенции.

(8) Когато след класирането по ал. 7 има заявления, получили равен общ брой точки по критериите за подбор, с които се надвишава с повече от 50 на сто бюджета, определен в условията за кандидатстване за съответния прием, се извършва класиране по реда на тяхното подаване до достигане на 150 на сто от разполагаемия бюджет.

(9) Заявления с еднакъв брой точки след класиранията по ал. 7 и 8, с които се надхвърля 150 на сто от разполагаемия бюджет, се включват в списъка по ал. 6, т. 2.

(10) В списъка по ал. 6, т. 2 се посочват и основанията за отказа на заявленията за подпомагане. В двуседмичен срок от публикуването на списъка по ал. 6, т. 2 на всеки кандидат чрез СЕУ се изпраща административен акт за отхвърляне на заявлението за подпомагане.

Чл. 12. (1) В срок до шест месеца от крайната дата за подаване на заявленията за подпомагане Управляващият орган, съответно ДФЗ, за интервенциите, делегирани с договора по чл. 50, ал. 4 от ЗПЗП:

1. извършва административна проверка по чл. 70, ал. 1 от ЗПЗП на представените документи, заявените данни и други обстоятелства, свързани със заявлението за подпомагане;

2. може да извърши посещение на място за установяване на фактическото

съответствие с представените документи, като:

а) посещението на място се извършва в присъствието на кандидата или на упълномощен негов представител;

б) след приключване на посещението на място резултатите от посещението се изпращат на кандидата чрез СЕУ, включително и в случаите, когато кандидатът или упълномощен негов представител не е открит при извършване на посещението на място;

в) в срок до 7 дни от изпращането на резултатите по буква "б" чрез СЕУ кандидатът може мотивирано да възрази по направените констатации;

3. извършва оценка и класиране по критериите за подбор, посочени в условията за кандидатстване, при спазване на реда, посочен в чл. 11, ал. 7 и 8;

4. одобрява за финансиране заявленията за подпомагане до достигане на 100 на сто от разполагаемия бюджет по приема;

5. отказва заявленията за подпомагане, които не отговарят на условията за кандидатстване.

(2) В случаите, когато е приложимо и е предвидено в условията за кандидатстване за конкретния прием, се извършва проверка:

1. кандидатът възложител ли е по Закона за обществените поръчки и/или дейностите от заявлението за подпомагане, свързани със строителство, услуги и/или доставки на стоки, са обект на обществена поръчка;

2. заявлението за подпомагане съответства ли на приложимите правила за държавна помощ или минимална помощ и надхвърля ли се прагът на допустимата държавна помощ или установените в акт на институциите на Европейския съюз прагове за минимална помощ;

3. на обосноваността на разходите, които се оценяват с помощта на система за оценка, която включва:

а) референтни цени, или

б) сравнение на различни оферти, или

в) комисия за оценка,

г) или комбинация от системите по точки "а" и/или "б", и/или "в".

(3) Държавен фонд "Земеделие" поддържа база данни с референтни цени. Видовете активи и дейности, за които има изготвени референтни цени, се публикуват в условията за кандидатстване, като самите референтни цени не се публикуват или оповестяват.

(4) (Отм. – ДВ, бр. 41 от 2026 г., в сила от 5.05.2026 г.).

(5) В случай на липса или нередовност на документи, при възникване на необходимост от предоставяне на допълнителни документи, при непълнота и неяснота на заявените данни и посочените факти по ал. 1, т. 1, както и с цел да се удостовери верността на заявените данни, кандидатът се уведомява чрез СЕУ и се определя срок за тяхното отстраняване, който е не по-кратък от 14 дни за първо уведомително писмо.

(6) Срокът по ал. 1 може да бъде удължен, когато:

1. по реда на ал. 1 са събрани данни и/или документи, от които възниква съмнение за нередност – с не повече от един месец;

2. спрямо бенефициента физическо лице или едноличен търговец, или представляващия юридическо лице, или гражданско дружество е внесен обвинителен акт; предложение за освобождаване от наказателна отговорност с налагане на административно наказание или предложение за споразумение за решаване на делото и извършеното престъпление е във връзка с конкретното заявление за подпомагане – за периода до постановяване на влязъл в сила акт на компетентния орган;

3. при извършване на проверки по ал. 1, т. 1 и 2 на заявлението за подпомагане Управляващият орган, съответно ДФЗ, за интервенциите, делегирани с договора по чл. 50, ал. 4 от ЗПЗП, установи необходимост от предоставяне на становище от други органи или институции – за периода от изпращане на искането за предоставяне на становище или информация до датата на получаването му, но с не повече от един месец.

(7) В случаите по ал. 6, т. 1 и 2 ръководителят на управляващия орган или изпълнителният директор на ДФЗ за интервенциите, делегирани с договора по чл. 50, ал. 4 от ЗПЗП, издава акт за спиране на производството по обработка на заявлението за подпомагане.

(8) Когато при проверките по ал. 2, т. 2 се установи надхвърляне на максималния размер на финансовата помощ съгласно приложимите правила за държавна помощ или минимална помощ, помощта се намалява служебно до достигане на максимално допустимия праг или заявлението за подпомагане се отказва, когато максималният праг е надвишен.

(9) На всеки кандидат чрез СЕУ се изпраща административен акт за пълно или частично одобрение на заявлението за подпомагане или административен акт за отказ.

(10) Управляващият орган, съответно ДФЗ, за интервенциите, делегирани с договора по чл. 50, ал. 4 от ЗПЗП, публикува в СЕУ и интернет страницата на Стратегическия план списък на:

1. одобрени заявления за подпомагане, подредени в низходящ ред според броя получени точки, за които е наличен бюджет по съответния прием;

2. заявления, които не отговарят на условията за подпомагане;

3. заявления извън списъците по т. 1 и 2, преминали успешно проверките по ал. 1, т. 1 – 3 и ал. 2, но за които не е наличен бюджет по съответния прием;

4. заявления за подпомагане, които след оценката по ал. 1, т. 3 са получили по-малък или равен общ брой точки спрямо заявлението за подпомагане, получило най-висок брой точки и включено в списъка по чл. 11, ал. 6, т. 2.

(11) Управляващият орган след съгласуване с Мониторинговия комитет на Стратегическия план до публикуване на списъците по ал. 10 може да увеличи финансовия ресурс по приема.

Чл. 13. (1) Заявлението за подпомагане получава пълен или частичен отказ за финансиране в случай на:

1. несъответствие с критерии за допустимост, ангажименти и други задължения по отношение на интервенцията, както и на условията, при които се предоставя подпомагане и/или освобождаване от задължения;

2. (отм. – ДВ, бр. 41 от 2026 г., в сила от 5.05.2026 г.);

3. установени недопустими разходи, предвидени в условията за кандидатстване по чл. 3, ал. 1, т. 1;

4. нередовност на документите или непълнота или неяснота на заявените данни и посочените факти, установени при проверките по чл. 12, ал. 1, т. 1 – 3 и ал. 2;

5. несъответствие с целите или изискванията към кандидатите, дейностите или разходите, определени в условията за кандидатстване;

6. несъответствие на заявлението за подпомагане с минималния брой точки по критерии за подбор, когато това е предвидено в условията за кандидатстване;

7. неотстраняване на нередовност на документи, непълнота и неяснота на заявените данни и посочени факти и/или непредставяне на изисканите документи, необходими за удостоверяване съответствие на заявените от кандидата данни до изтичане на срока по чл.

12, ал. 5, като Управляващият орган, съответно ДФЗ, за интервенциите, делегирани с договора по чл. 50, ал. 4 от ЗПЗП, отказва изцяло финансирането или намалява финансовата помощ в съответствие с естеството на неотстранените нередовности, непълноти, неясноти и/или липси;

8. недостатъчен бюджет за финансиране на подаденото заявление за подпомагане, определен в условията за кандидатстване;

9. общ размер на допустимите разходи за подпомагане на стойност под минималния размер, определен в условията за кандидатстване;

10. общ размер на допустимите разходи за подпомагане в частта им над максималния размер, определен в условията за кандидатстване;

11. установени изкуствено създадени условия съгласно чл. 62 от Регламент (ЕС) 2021/2116.

(2) Административният акт за частично одобрение (в частта на отхвърлените за финансиране дейности и разходи) и административният акт за отказ от финансиране на заявлението за подпомагане подлежат на оспорване по реда на Административнопроцесуалния кодекс.

Раздел III

Ред за сключване и изменение на административните договори

Чл. 14. (1) Безвъзмездната финансова помощ се предоставя с административен акт, издаден от ръководителя на Управляващия орган или изпълнителния директор на ДФЗ, за интервенциите, делегирани с договора по чл. 50, ал. 4 от ЗПЗП.

(2) В срок до 15 дни след връчването на акта за пълно или частично одобрение кандидатът има право да подпише административен договор. Проектът на договора се предоставя заедно с административния акт за одобрение.

(3) В случаите на частично одобрение на заявлението за подпомагане кандидатът има право да сключи административен договор за одобрената част от допустимите разходи или да кандидатства отново за същата инвестиция по реда на тази наредба в следващ прием или следващ период на прием.

(4) Договорът по ал. 1 урежда правата, задълженията и отговорностите на страните, включително основанията за изискуемост на финансовата помощ.

(5) При неподписване от кандидата на предложения му проект на административен договор в срока по ал. 2 той губи правото на подпомагане по съответния прием.

(6) С финансовите средства, неизползвани по реда на ал. 5, се финансират заявления за подпомагане по чл. 12, ал. 10, т. 3 до достигане на бюджета, определен в условията за кандидатстване.

(7) На всеки кандидат от списъка по чл. 12, ал. 10, т. 3 се изпраща административен акт за отхвърляне на заявлението за подпомагане след прилагане на процедурата по ал. 6.

Чл. 15. (1) Административният договор, включително одобреното заявление за подпомагане, може да бъде изменян и/или допълван по инициатива на Управляващия орган, ДФЗ или по искане на бенефициента съгласно условията на чл. 68, ал. 8, 9 и 10 от ЗПЗП.

(2) Искането за изменение на административния договор и комуникацията между страните по договора се осъществява чрез СЕУ.

(3) В случай на липса или нередовност на документи, които са представени от бенефициента с искане за изменение и при възникване на необходимост от предоставяне на допълнителни документи, при непълнота и неяснота на заявените данни и посочените факти, както и с цел да се удостовери верността на заявените данни, Управляващият орган, съответно ДФЗ, за интервенциите, делегирани с договора по чл. 50, ал. 4 от ЗПЗП, уведомява бенефициента чрез СЕУ и определя срок до 15 дни за тяхното предоставяне.

(4) В срок до един месец от подаването на искането за изменение, а когато са изискани документи и/или информация по ал. 3 – до 14 дни от изтичане на срока за представянето им, Управляващият орган, съответно ДФЗ, за интервенциите, делегирани с договора по чл. 50, ал. 4 от ЗПЗП, одобрява или отказва исканата промяна.

(5) В срок до 10 дни от връчването на административния акт за одобрение по ал. 4 бенефициентът има право да подпише допълнително споразумение към административния договор. Правото за подписване на допълнителното споразумение към договора се погасява при неспазване на посочения в изречение първо срок.

(6) При отказ на искането за изменение кандидатът се уведомява чрез СЕУ за мотивите за отхвърлянето на искането.

Глава трета
УСЛОВИЯ И РЕД ЗА ИЗПЛАЩАНЕ НА ФИНАНСОВАТА ПОМОЩ

Раздел I
Плащания и искане за плащане

Чл. 16. (1) Държавен фонд "Земеделие" извършва плащания въз основа на искане на бенефициент, подадено по реда на тази наредба, във връзка с изпълнение на сключен административен договор.

(2) Плащанията по ал. 1 могат да бъдат авансови, междинни, окончателни или друг вид плащания, посочени в заповедта по чл. 3, ал. 1.

Чл. 17. (1) Искането за плащане се подава от бенефициента или от упълномощено от него лице чрез СЕУ в електронна форма чрез квалифициран електронен подпис (КЕП), както и всички други изискуеми документи, съгласно условията за изпълнение за съответния прием, които изискват подпис.

(2) По проекти по интервенция за изпълнението на операции, включително дейности за сътрудничество и тяхната подготовка, избрани в рамките на стратегията за местно развитие, бенефициентът подава искане за плащане чрез Информационната система за управление и наблюдение на средствата от Европейските фондове при споделено управление, наричана по-нататък "ИСУН".

(3) По проекти по интервенция за изпълнението на операции, включително дейности за сътрудничество и тяхната подготовка, избрани в рамките на стратегията за местно развитие, бенефициентът подава общо искане за плащане за разходите на партньорите по проекта съгласно документите по чл. 26 от Закона за управление на средствата от Европейските фондове при споделено управление.

Чл. 18. (1) Всички срокове за разглеждане на искания за плащане започват да текат за ДФЗ от датата на изпращането им от бенефициента в СЕУ.

(2) Предвидените срокове за разглеждане на исканията за плащане спират да текат от изпращане от ДФЗ на уведомление за представяне на изискуеми документи и информация до датата на представянето им, съответно до изтичане на срока за представянето им, както и в други случаи, предвидени в тази наредба.

Чл. 19. Документите, приложени към исканията за плащане, както и тези, представени от бенефициентите в резултат на допълнително искане от ДФЗ, се представят на български език. Когато оригиналният документ е изготвен на чужд език, той трябва да бъде придружен с превод на български език, извършен от заклет преводач, а когато документът е официален по смисъла на Гражданския процесуален кодекс – да бъде легализиран или с апостил. Когато държавата, от която произхожда документът, е страна по Конвенцията за премахване на изискването за легализация на чуждестранни публични актове, ратифицирана със закон, приет от 38-ото НС (ДВ, бр. 47 от 2000 г.), и има договор за правна помощ с Република България, освобождаващ документите от легализация, документът трябва да е представен съгласно режима на двустранния договор.

Чл. 20. При използване на единични разходи в съответствие с чл. 83, параграф 1, буква "б" от Регламент (ЕС) 2021/2115 се използват стойностите, определени в Стратегическия план.

Раздел II
Административни проверки и проверки на място на исканията за плащане

Чл. 21. (1) Административните проверки на исканията за плащане включват проверка на:

1. изпълнените дейности и съответствието им с условията, посочени в документите по чл. 3, ал. 1;

2. направените разходи и извършените плащания.

(2) Държавен фонд "Земеделие" извършва повторна проверка на условията за одобрение на заявлението за подпомагане, включително избора на изпълнители, когато е приложимо.

Чл. 22. Административните проверки включват процедури за избягване на неправомерното двойно финансиране в рамките на други схеми на Съюза или национални схеми и на предишния програмен период. Когато е налице финансиране от други източници, тези проверки гарантират, че общият размер на полученото подпомагане не надхвърля максималните допустими суми или проценти на подпомагане.

Чл. 23. (1) Административните проверки при придобиване на активи включват минимум едно посещение на място с цел проверка дали изпълнената инвестиция съответства на одобрената по административния договор. Посещение на място може да не се извършва, когато искането за плащане е включено в извадката за проверка на място.

(2) Преди посещението на място ДФЗ изпраща уведомление чрез СЕУ до бенефициента за датата и часа на предстоящата проверка.

(3) Посещението на място се извършва в присъствието на бенефициента или на упълномощен негов представител.

Чл. 24. (1) Проверки на място се извършват въз основа на риск анализ за избор на извадка съгласно методология, утвърдена от изпълнителния директор на ДФЗ.

(2) Проверките на място се извършват преди междинното или окончателното

плащане по дадено заявление.

(3) Експертите, които извършват проверките на място, не трябва да са участвали в административни проверки на заявлението за подпомагане.

Чл. 25. При проверките на място се извършва контрол на:

1. изпълнените дейности, сравнени с одобрените дейности по заявлението за подпомагане;

2. изпълнение на дейностите в съответствие с приложимите правила и обхващат всички критерии за допустимост, ангажименти и други задължения, свързани с условията за отпускане на подпомагане, които могат да бъдат проверени по време на проверката на място и не са били подложени на административни проверки;

3. точността на данните, декларирани от бенефициента, като се обследват свързаните с тях документи, включително дали исканията за плащане са подкрепени от счетоводни или други документи, включително, ако е необходимо и проверка на коректността на данните в искането за плащане, като се използват данни или търговски документи, държани от трети лица;

4. начина на употреба на закупените активи и/или изпълнените дейности за съответствие с предназначението им, което е одобрено и за което е отпуснато подпомагането.

Чл. 26. (1) Преди проверката на място ДФЗ изпраща уведомление чрез СЕУ до бенефициента за датата и часа на предстоящата проверка освен в случаите на извънредни проверки, като:

1. проверката се извършва в присъствието на бенефициента или на упълномощен негов представител;

2. след приключване на проверката на място се съставя доклад за проверка, в който са отразени резултатите от проверката; докладът се подписва от изготвилото го длъжностно лице;

3. докладът по т. 2 се предоставя на бенефициента в профила му в СЕУ;

4. в срок до 15 дни от съобщаването на доклада за проверка на място бенефициентът или негов упълномощен представител може да направи възражение и да даде обяснения по направените констатации чрез СЕУ.

(2) Бенефициентът се уведомява за предстояща проверка в срок от 2 до 14 дни преди извършването на проверката. При проверки на място на заявленията за помощ за животни или свързани с животни ангажименти обявяването се извършва в срок от 48 часа.

(3) Бенефициентът не се уведомява предварително за проверка на място при условие, че това е в разрез с целта или ефективността ѝ.

(4) Държавен фонд "Земеделие" извършва и проверки на място с цел контрол на качеството.

Раздел III

Авансово плащане

Чл. 27. (1) Искане за авансово плащане се подава чрез СЕУ в електронна форма чрез КЕП, както и всички други изискуеми документи, съгласно условията за изпълнение на одобрените заявления за подпомагане за съответния прием, които изискват подпис.

(2) Искането по ал. 1 се подава от бенефициента или от упълномощено от него лице в срок не по-рано от 10 дни от сключване на административния договор за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ и не по-късно от шест месеца преди изтичане на крайния

срок за изпълнение на одобреното заявление за подпомагане, посочен в административния договор, освен когато в условията за изпълнение на одобрените заявления за подпомагане е предвиден друг срок.

(3) Минималният и максималният размер, както и допустимият брой на авансовите плащания през периода на изпълнение на одобреното заявление за подпомагане се определят с условията за изпълнение на одобрените заявления за подпомагане.

(4) Искане за авансово плащане се подава само в случаите, когато такова е посочено като допустимо в условията за изпълнение на одобрените заявления за подпомагане.

(5) Документите по ал. 1 се представят във формат, определен в условията за изпълнение на одобрените заявления за подпомагане.

Чл. 28. (1) Бенефициентът представя обезпечение по авансово плащане под формата на:

1. безусловна и неотменима банкова гаранция в полза на ДФЗ по образец, утвърден от изпълнителния директор на ДФЗ и публикуван на електронната страница на ДФЗ;

2. запис на заповед "без протест" и "без разноски" по образец, утвърден от изпълнителния директор на ДФЗ и публикуван на електронната страница на ДФЗ.

(2) Видът на допустимото обезпечение за всяка от интервенциите се посочва в документите по чл. 3, ал. 1.

(3) (Доп. – ДВ, бр. 65 от 2026 г.) Обезпечение по ал. 1 не се изисква от бенефициенти – разпоредители с бюджет по чл. 11, ал. 3 и 5 от Закона за публичните финанси.

(4) Обезпечението по ал. 1 трябва да е:

1. със срок на валидност, равен на срока за изпълнение на одобреното заявление за подпомагане, посочен в административния договор, удължен с 12 месеца;

2. в размер сто процента от размера на авансовото плащане.

(5) Обезпечението се освобождава изцяло от ДФЗ до четиринадесет дни от датата, на която ДФЗ установи, че размерът на подлежащата на изплащане финансова помощ по подадено искане за междинно и/или окончателно плащане надхвърля размера на авансовото плащане.

(6) Когато размерът на подлежащата на изплащане финансова помощ по искане за междинно или окончателно плащане не надхвърля размера на авансовото плащане, обезпечението може да бъде заменено с друго, покриващо остатъка на авансовото плащане.

Чл. 29. (Изм. – ДВ, бр. 41 от 2026 г., в сила от 5.05.2026 г.) В срок до седем дни от подаване на искането за авансово плащане бенефициентът представя оригиналния екземпляр на приложеното обезпечение в областна дирекция на ДФЗ по чл. 44, ал. 1 от Устройствения правилник на Държавен фонд "Земеделие", приет с Постановление № 274 на Министерския съвет от 2025 г. (ДВ, бр. 105 от 2025 г.).

Чл. 30. Когато към искането за плащане не са приложени документите съгласно условията за изпълнение на одобрените заявления за подпомагане или е представено обезпечение, което не отговаря на изискванията по чл. 28, или бенефициентът не е изпълнил задължението си по чл. 29, ДФЗ му изпраща уведомление, като предоставя срок от 15 дни за отстраняване на констатираните пропуски или несъответствия.

Чл. 31. (1) Държавен фонд "Земеделие" извършва авансово плащане в срок до 30 дни от датата на подаване на искане за авансово плащане, когато са изпълнени всички изисквания за извършване на плащането, посочени в тази наредба и в условията за изпълнение на одобрените заявления за подпомагане.

(2) Срокът по ал. 1 спира да тече, когато:

1. Държавен фонд "Земеделие" е изискал от бенефициента документи и/или данни по чл. 30 – за периода от изпращане на уведомлението до представяне на изисканите документи и/или данни, а когато такива не са представени – до изтичане на указания в уведомлението срок;

2. при проверките по чл. 28 и чл. 30 са събрани данни и/или са представени документи, от които възниква съмнение за нередност, което налага извършването на допълнителни проверки от специализирано структурно звено към ДФЗ – за период не по-дълъг от три месеца;

3. спрямо бенефициента физическо лице или едноличен търговец или представляващия юридическо лице или гражданско дружество е внесен обвинителен акт; предложение за освобождаване от наказателна отговорност с налагане на административно наказание или предложение за споразумение за решаване на делото и извършеното престъпление е във връзка с конкретното искане за плащане – за периода до постановяване на влязъл в сила акт на компетентния орган;

4. е повдигнато с обвинителен акт обвинение за извършено престъпление, касаещо искането за плащане – за периода до постановяване на влязъл в сила акт на компетентния орган;

5. се установи необходимост от изискване от ДФЗ, на становище или информация от други органи или институции – за периода от изпращане на искането за предоставяне на становище или информация до датата на получаването им от ДФЗ;

6. когато бъде установено неспазване, което може да доведе до налагане на административна санкция, отказ или намаление на плащанията; подпомагането се възстановява, когато бенефициентът докаже, че установеното неспазване е отстранено в определения срок.

(3) В случаите по ал. 2, т. 2, 3 и 4 ДФЗ изпраща уведомление до бенефициента за спирането на срока по ал. 1, като посочва мотивите за това.

Чл. 32. В срока по чл. 31, ал. 1 ДФЗ отказва да извърши изцяло или частично авансовото плащане, когато:

1. не са изпълнени условията или сроковете по чл. 27 и 28;

2. не е представено обезпечение съгласно чл. 29 или размерът на представеното обезпечение не покрива пълния размер на заявеното авансово плащане;

3. бенефициентът не отстрани пропуските или несъответствията в срока по чл. 30;

4. по отношение на бенефициента е налице недопустимост, предвидена в условията за изпълнение на заявленията за подпомагане;

5. когато се установи, че бенефициентът е представил неверни данни с цел да получи подпомагане, подпомагането не се изплаща или се оттегля изцяло и той се изключва от възможността да получава подпомагане по същата интервенция през календарната година на установяването и през следващата календарна година.

Раздел IV

Междинно и окончателно плащане

Чл. 33. (1) Бенефициентът може да подаде искане за междинно плащане, когато е предвидено в административния договор.

(2) Допустимият брой на междинните плащания за периода на изпълнение на одобреното заявление за подпомагане се определя с условията за изпълнение на одобрените заявления за подпомагане.

Чл. 34. (1) Бенефициентът или упълномощено от него лице подава чрез СЕУ искане за междинно плащане в електронна форма чрез КЕП, както и всички други изискуеми документи, съгласно условията за изпълнение на одобрените заявления за подпомагане за съответния прием, които изискват подпис.

(2) Бенефициентът има право да подава искане за междинно плащане в срок до четири месеца преди изтичане на крайния срок за изпълнение на одобреното заявление за подпомагане, посочен в административния договор, доколкото в условията за изпълнение на одобрените заявления за подпомагане не е предвидено друго.

(3) Междинно плащане е допустимо за одобрена обособена част от одобреното заявление за подпомагане или съгласно условията за изпълнение на одобрените заявления за подпомагане.

(4) Документите по ал. 1 се представят във формат, определен в условията за изпълнение на одобрените заявления за подпомагане.

Чл. 35. (1) Бенефициентът или упълномощено от него лице подава чрез СЕУ искане за окончателно плащане в електронна форма чрез КЕП, както и всички други изискуеми документи, съгласно условията за изпълнение на одобрените заявления за подпомагане за съответния прием, които изискват подпис, след изпълнение на одобреното заявление за подпомагане в срока, посочен в административния договор.

(2) Документите по ал. 1 се представят във формат, определен в условията за изпълнение на одобрените заявления за подпомагане.

Чл. 36. (1) Държавен фонд "Земеделие" извършва проверка за съответствие на представените документи с изискуемите по чл. 34, ал. 1 или чл. 35, ал. 1.

(2) Държавен фонд "Земеделие" изпраща уведомления до бенефициента, когато при извършване на проверките установи някое от следните обстоятелства:

1. към искането за плащане не са приложени изискуеми документи;

2. нередовност или непълнота на представен документ или неяснота на данните в него;

3. необходимост от представяне на допълнителни данни и/или документи извън непредставените документи по чл. 35, ал. 2.

(3) Бенефициентът е длъжен да представи изисканите по ал. 2 документи и/или данни в срок до 15 дни от изпращане на уведомлението.

(4) Държавен фонд "Земеделие" разглежда само документи и/или данни, които са представени по реда на чл. 35 и допълнително предоставените по ал. 3.

Чл. 37. (1) В срок до 90 дни от подаване на искането за междинно/окончателно плащане ДФЗ проверява заявените данни и други обстоятелства, свързани с искането за плащане, за установяване спазване на критериите за допустимост и другите задължения на бенефициента, посочени в условията за изпълнение на одобрените заявления за подпомагане и в административния договор.

(2) Държавен фонд "Земеделие" разглежда искането за плащане въз основа на приложените към него документи, включително и допълнително представените в срока по чл. 36, ал. 3.

(3) В срока по ал. 1 ДФЗ определя размера на допустимите разходи и изплаща или мотивирано отказва изплащането на междинното или окончателното плащане.

(4) Срокът по ал. 1 спира да тече, когато:

1. Държавен фонд "Земеделие" е изискал от бенефициента документи и/или данни по чл. 36, ал. 2 – за периода от изпращане на уведомлението до представяне на изисканите документи и/или данни, а когато такива не са представени – до изтичане на указания в

уведомлението срок;

2. при проверките по чл. 36 са събрани данни и/или са представени документи, от които възниква съмнение за нередност, което налага извършването на допълнителни проверки от специализирано структурно звено към ДФЗ – за период не по-дълъг от три месеца;

3. спрямо бенефициента физическо лице или едноличен търговец или представляващия юридическо лице или гражданско дружество е внесен обвинителен акт; предложение за освобождаване от наказателна отговорност с налагане на административно наказание или предложение за споразумение за решаване на делото и извършеното престъпление е във връзка с конкретното искане за плащане – за периода до постановяване на влязъл в сила акт на компетентния орган;

4. е повдигнато с обвинителен акт обвинение за извършено престъпление, касаещо искането за плащане – за периода до постановяване на влязъл в сила акт на компетентния орган;

5. при проверките по чл. 36 се установи необходимост от изискване от ДФЗ, на становище или информация от други органи или институции – за периода от изпращане на искането за предоставяне на становище или информация до датата на получаването им от ДФЗ;

6. се провежда контролна проверка въз основа на Приложение I, раздел 4 от Делегиран регламент (ЕС) 2022/127 на Комисията от 7 декември 2021 г. за допълнение на Регламент (ЕС) 2021/2116 на Европейския парламент и на Съвета с правила по отношение на разплащателните агенции и други органи, финансовото управление, уравняването на сметките, обезпеченията и използването на еврото (ОВ, L 020/95 от 31 януари 2022 г.), наричан по-нататък "Делегиран регламент (ЕС) № 2022/127" – за един месец;

7. когато бъде установено неспазване, което може да доведе до налагане на административна санкция, отказ или намаления на плащанията; подпомагането се възстановява, когато бенефициентът докаже, че установеното неспазване е отстранено в определения срок.

(5) В случаите по ал. 4, т. 2, 3 и 4 ДФЗ изпраща уведомление до бенефициента за спирането на срока по чл. 37, ал. 1, като посочва мотивите за това.

Чл. 38. (1) Бенефициентът може по всяко време да оттегли изцяло или частично искането за авансово, междинно или окончателно плащане и приложените към него документи. Оттеглянето поставя бенефициента в положението, в което се е намирал преди подаването на искането за плащане, на приложените към него документи или на част от тях.

(2) Не се разрешава оттегляне на документи по ал. 1 или частта от тях, засегната от неспазването, когато е налице някое от следните обстоятелства:

1. бенефициентът е уведомен от ДФЗ за констатирано неспазване на критерий за допустимост, ангажимент или друго задължение на бенефициента в приложените към искането за плащане документи или в допълнително представените такива;

2. бенефициентът е уведомен от ДФЗ за намерението му да извърши проверка/посещение на място;

3. при проверката/посещението на място се установи неспазване на критерий за допустимост, ангажимент или друго задължение на бенефициента.

(3) Държавен фонд "Земеделие" изпраща уведомление до бенефициента за допустимостта на направеното искане за оттегляне в срок до един месец от получаване на искането по ал. 1.

(4) При оттегляне на искане за плащане, което не попада в хипотезата на ал. 2, бенефициентът има право да подаде ново искане за плащане до изтичане на крайния срок за това, посочен в административния договор.

Чл. 39. (1) Исканията за плащане и приложените към тях документи могат да бъдат коригирани по всяко време след подаването им в случай на очевидни грешки, признати от ДФЗ, въз основа на цялостна преценка на конкретния случай и при условие, че бенефициентът е действал добросъвестно.

(2) Държавен фонд "Земеделие" може да признае очевидни грешки само ако те могат да бъдат непосредствено установени при техническа проверка на информацията, съдържаща се в документите по ал. 1, за което уведомява бенефициента с административния акт, с който се произнася по искането за плащане.

(3) Не се допуска коригиране на искане за плащане и приложените към него документи извън случаите по ал. 2.

Раздел V

Специфични условия за плащания по интервенции II.Д.1. "Стартова помощ за установяване на млади земеделски стопани в селското стопанство", II.Д.2. "Подпомагане на много малки земеделски стопанства", II.Д.3. "Стартова помощ за установяване на нови земеделски стопани в селското стопанство", II.Ж.1. "Подкрепа за оперативни групи в рамките на Европейското партньорство за иновации", II.Ж.2. "Сътрудничество за къси вериги на доставка", II.Ж.3. "Подкрепа на организации на производители или групи от производители" и II.Ж.4. "Популяризиране и подкрепа на схеми за качество, признати от Съюза или от държавите членки, както и тяхното използване от земеделските производители"

Чл. 40. (1) Държавен фонд "Земеделие" извършва плащанията за интервенции II.Д.1. "Стартова помощ за установяване на млади земеделски стопани в селското стопанство", II.Д.2. "Подпомагане на много малки земеделски стопанства" и II.Д.3. "Стартова помощ за установяване на нови земеделски стопани в селското стопанство" от Стратегическия план по следния ред:

1. първо плащане – въз основа на сключен административен договор;

2. второ плащане – въз основа на подадено искане за второ плащане.

(2) Първото плащане е в размер, определен в условията за изпълнение на одобрените заявления за подпомагане, и се извършва от ДФЗ в срок до два месеца от сключване на административния договор.

(3) Когато при кандидатстване земеделският стопанин доказва икономическия размер на стопанството с намерение за засаждане/засяване на земеделски култури през

текущата стопанска година спрямо датата на подаване на заявлението за подпомагане, ДФЗ извършва проверка или посещение на място и ако установи спазване на заложените в одобрения бизнес план срокове за засяване/засаждане на земеделските култури, извършва първото плащане в срок до един месец от извършване на проверката или посещението.

Чл. 41. (1) Когато бенефициент по интервенциите по чл. 40, ал. 1 е юридическо лице, ДФЗ извършва първото плащане след сключването на договор за поръчителство между ДФЗ и собственика/собствениците на капитала на дружеството бенефициент или членовете на кооперацията. За сключване на договор за поръчителство поръчителите трябва да представят документите съгласно условията за изпълнение на одобрените заявления за подпомагане.

(2) Договорът за поръчителство между ДФЗ и собственика/собствениците на капитала на дружеството бенефициент или членовете на кооперацията съдържа задължение на поръчителя/ите неотменимо и безусловно да отговаря/т за изпълнение на задължението на бенефициента да възстанови получената по административния договор финансова помощ. Срокът за задължението по договора за поръчителство трябва да покрива период от пет години, считано от датата на сключване на административния договор, удължен с шест месеца.

(3) Поръчителят/поръчителите трябва да се яви/ят пред съответната областна дирекция на ДФЗ в срок до 14 дни от сключване на административния договор за подписване на договора за поръчителство.

(4) Когато лицата по ал. 1 откажат да подпишат договора за поръчителство или не се явят в срока по ал. 3, административният договор се прекратява едностранно и без предизвестие от изпълнителния директор на ДФЗ, а при делегиране – от директора на съответната областна дирекция на ДФЗ.

(5) Когато поръчителят/поръчителите не се явят за подписване на договора за поръчителство в срока по ал. 3 по уважителни причини, срокът по чл. 40, ал. 2 спира да тече за времето на забавата.

Чл. 42. (1) Държавен фонд "Земеделие" извършва плащанията по интервенция II.Ж.1. "Подкрепа за оперативни групи в рамките на Европейското партньорство за иновации" за одобрени заявления за подпомагане в първи етап от Стратегическия план по следния ред:

1. първо плащане – въз основа на сключен административен договор;

2. окончателно плащане – въз основа на подадено заявление за окончателно плащане.

(2) Първото плащане е в размер, определен в условията за изпълнение на одобрените заявления за подпомагане, и се извършва от ДФЗ в срок до два месеца от сключване на административния договор.

(3) Окончателното плащане се извършва по реда на раздел IV "Междинно и окончателно плащане".

Чл. 43. (1) Бенефициентите по интервенции II.Ж.3. "Подкрепа на организации на производители или групи от производители", II.Ж.1. "Подкрепа за оперативни групи в рамките на Европейското партньорство за иновации" и II.Ж.2. "Сътрудничество за къси вериги на доставка" подават искане за годишно плащане ежегодно в сроковете, определени в административния договор. Първото искане за плащане може да бъде подадено и при условията и сроковете, определени в условията за изпълнение на одобрените заявления за подпомагане.

(2) Размерът на годишното плащане по интервенция II.Ж.3. "Подкрепа на организации на производители или групи от производители" не може да надвишава левовата равностойност на 100 000 евро и е:

1. 10 % от стойността на годишната реализирана на пазара продукция – за първата година след признаване;

2. 9,5 % от стойността на годишната реализирана на пазара продукция – за втората година след признаване;

3. 9 % от стойността на годишната реализирана на пазара продукция – за третата година след признаване;

4. 8,5 % от стойността на годишната реализирана на пазара продукция – за четвъртата година след признаване;

5. 8 % от стойността на годишната реализирана на пазара продукция – за петата година след признаване.

(3) Плащането за последната година се извършва, при условие че бенефициентът е изпълнил коректно одобрения бизнес план.

Чл. 44. (1) Бенефициенти по интервенция II.Ж.4. "Популяризиране и подкрепа на схеми за качество, признати от Съюза или от държавите членки, както и тяхното използване от земеделските производители" подават искане за годишно плащане ежегодно в сроковете, определени в административния договор, за максимален период от пет последователни години, считано от годината на влизане в индивидуална схема за качество с цел първо присъединяване към схеми за качество, установени съгласно правото на Европейския съюз и схеми за качество, създадени въз основа на националната нормативна уредба.

(2) За дейностите, свързани с употребата на незадължителния термин за качество "планински продукт", се предоставя еднократна индивидуална финансова помощ при включване в схемата за качество.

(3) За дейности, свързани с подпомагане на разходи за информационни и промоционални кампании, насочени както към земеделските производители (за да ги насърчат да се присъединят към схеми за качество), така и към потребителите на храни и напитки (за повишаване на осведомеността за по-високите стандарти и гарантиран произход на продуктите), включително разходи за повишаването на осведомеността, се предоставя финансова помощ в размер до 70 % от общия размер на допустимите за финансово подпомагане разходи.

(4) Исканията за плащане, свързани с изпълнение на дейности, свързани със схеми за качество, се подават при условията и по реда на раздел II и раздел III.

Чл. 45. (1) Бенефициентите по интервенция II.Ж.2. "Сътрудничество за къси вериги на доставка" подават искане за плащане в сроковете, определени в административния договор.

(2) Исканията за плащане, свързани с изпълнение на дейностите по създаване и функциониране на къси вериги на доставки, чрез които произведената селскостопанска продукция се предлага на крайните потребители директно от нейните производители, се подават при условията и по реда на раздел I и раздел II.

Чл. 46. (1) Държавен фонд "Земеделие" извършва плащанията по този раздел след проверките по чл. 37 и при спазване на чл. 36.

(2) Искането за плащане и приложените към него документи могат да се оттеглят и коригират по реда на чл. 38 и 39.

Чл. 47. В условията за изпълнение на одобрените заявления за подпомагане могат да бъдат определени допълнителни специфични условия за плащане за интервенциите по чл. 73, 74, 75, 77 и 78 от Регламент (ЕС) 2021/2115.

Глава четвърта
УСЛОВИЯ И РЕД ЗА НАМАЛЯВАНЕ И ОТКАЗ ЗА ИЗПЛАЩАНЕ НА ФИНАНСОВАТА ПОМОЩ

Чл. 48. Размерът на дължимите на бенефициентите плащания се изчислява въз основа на приетите за допустими и реално извършени разходи след извършване на проверките по чл. 36 и 37 и при спазване на чл. 79 и 83 от ЗПЗП.

Чл. 49. (1) Държавен фонд "Земеделие" отказва изцяло безвъзмездната финансова помощ и оттегля вече изплатената, както и прекратява едностранно административния договор, когато бенефициентът не подаде искане за окончателно или второ плащане в крайния срок, посочен в административния договор.

(2) В случаите по ал. 1 бенефициентът няма право да подава искане за плащане.

Чл. 50. (1) Държавен фонд "Земеделие" отказва изцяло или частично изплащането на финансовата помощ, когато:

1. въз основа на резултатите от извършени проверки по чл. 36 и 37 и констатациите в докладите за проверка установи нередовност на документите или непълнота или неяснота на заявените данни и посочените факти, както и когато бенефициентът не ги отстрани и не представи изисканите му документи в срока по чл. 36, ал. 3;

2. одобреното заявление е изпълнено неточно, включително когато бенефициентът е придобил активи и/или изпълнил дейности – предмет на подпомагането, с технически параметри, различни от одобрените от ДФЗ, или от Управляващия орган, или в отклонение от количествено-стойностна сметка, когато констатираните различия/отклонения водят до недопустимост или необоснованост на заявените за подпомагане дейности или разходи, или засягат основната цел на заявлението, или променят предназначението на инвестицията, съгласно одобреното заявление за подпомагане, или водят до несъответствие с целите, дейностите, изискванията и критериите за подбор, определени в документите по чл. 3, ал. 1 и/или в административния договор;

3. одобреното заявление за подпомагане не е изпълнено изцяло в крайния срок, посочен в административния договор;

4. активите, предмет на подпомагане, не се използват съгласно предназначението и при условията, посочени в одобреното заявление за подпомагане;

5. дейностите, разходите и/или извършените плащания, свързани с предмета на инвестицията, са направени преди датата на подаване на заявлението за подпомагане, с изключение на разходите, за които в документите по чл. 3, ал. 1 е предвидено, че това е допустимо;

6. заявените за възстановяване разходи не отговарят на някое от следните условия:

а) да са извършени срещу съответните разходооправдателни документи – фактури и/или други документи с еквивалентна доказателствена стойност;

б) да са действително извършени и платени на избрания от бенефициента и одобрен от предоставящия финансовата помощ орган изпълнител/доставчик, съответно на лице, което се явява оправомощено да получи плащането по силата на договор или нормативен акт;

в) за прилагане на единични разходи в съответствие с чл. 83, параграф 1, буква "б" от Регламент (ЕС) 2021/2115;

г) разходите са за реално доставени продукти и извършени услуги;

д) разходите да са извършени законосъобразно съгласно приложимото право на Европейския съюз и националната нормативна уредба;

е) разходите да са съобразени с приложимите правила за предоставяне на държавни помощи;

ж) да са извършени в парична форма и платени по банков път (протоколи или други документи, удостоверяващи извършено прихващане между бенефициента и трети лица, не се приемат като доказателства за извършено плащане), с изключение на тези, разрешени за плащане в брой, съгласно документите по чл. 3, ал. 1;

з) да са отразени в счетоводната и данъчната документация на бенефициента чрез отделни счетоводни аналитични сметки или в отделна счетоводна система и да могат да се проследят въз основа на ефективно функциониращa одитна пътека;

и) да не са финансирани по друг проект, интервенция, програма или друга схема, финансирана от публични средства, средства от националния бюджет и/или от бюджета на Общността, включително чрез скрити форми на държавно подпомагане, с изключение на финансови инструменти при условията на чл. 36 от Регламент 2021/2116;

к) да са извършени в съответствие с принципите за добро финансово управление съгласно Регламент (ЕС, Евратом) 2024/2509 на Европейския парламент и на Съвета от 23 септември 2024 г. за финансовите правила, приложими за общия бюджет на Съюза (ОВ, L 2509 от 26 септември 2024 г.);

л) бенефициентите извършват за своя сметка плащанията към изпълнителите по заявлението за подпомагане за разликата между размера на допустимите за финансово подпомагане разходи по заявлението и окончателния размер на безвъзмездната финансова помощ, при наложена финансова корекция за установени нарушения на Закона за обществените поръчки;

7. бенефициентът е представил неверни сведения с цел да получи подпомагане или е пропуснал да предостави необходимата информация;

8. към датата на подаване на искането за окончателно или второ плащане бенефициентът не е удостоверил с надлежен документ постигането на съответния стандарт, когато това е предвидено като изискване в Условията за изпълнение на одобрените заявления за подпомагане или в административния договор;

9. бенефициентът не е изпълнил задължението си да поддържа съответствие с критериите за подбор, по които заявлението му за подпомагане е било оценено, освен ако друго не е посочено в документите по чл. 3, ал. 1; когато неизпълнението е по отношение на критерий за подбор, който е станал основание за избора му пред останалите кандидати в съответния прием, и броят на точките, на които заявлението за подпомагане на бенефициента отговаря, е по-малък от минимално допустимия брой, посочен в документите по чл. 3, ал. 1, и/или по-малък от минималния брой на точките за заявленията за подпомагане, за които е бил наличен бюджет в съответния прием, в рамките на който е било подадено и заявлението за подпомагане на бенефициента, ДФЗ отказва изцяло изплащането на финансовата помощ; в случаите извън предходното изречение размерът на намалението при неспазване на критериите за подбор се посочва в административния договор;

10. бенефициентът е представил декларация и/или документ с невярно съдържание, неистински и/или преправен такъв, както и когато това е извършено при или по повод кандидатстването за получаване на финансовата помощ и това бъде установено след нейното предоставяне;

11. бенефициентът или упълномощен негов представител възпрепятства и/или

осуетява извършването на проверка по чл. 36 и 37 или проверка от други оправомощени за това органи, с изключение на случаи на непреодолима сила и извънредни обстоятелства;

12. са налице предпоставки за прилагане на чл. 79, ал. 3 от ЗПЗП;

13. бенефициентът е укрил умишлено или по небрежност не е уведомил компетентния да предостави финансовата помощ орган за настъпването на факти и обстоятелства от значение за изпълнението на одобреното заявление за подпомагане и за преценката на ДФЗ относно спазването на критериите за допустимост и изпълнението на ангажиментите и другите задължения от страна на бенефициента;

14. е установено изкуствено създаване на условия, необходими за получаване на помощта, с цел осъществяване на предимство или облага в противоречие с целите на интервенцията или с приложимото в областта право на Европейския съюз и националната нормативна уредба;

15. при извършване на проверка по букви "iii", "iv" и "vi" от раздел 2 "Контролни дейности", т. А "Процедури по одобряване на заявленията" от Приложение № I към Делегиран регламент (ЕС) № 2022/127 във връзка с чл. 70, ал. 1 от ЗПЗП се установи, че бенефициентът, подаденото от него заявление за подпомагане или предложените за финансиране разходи не отговарят на изискванията за допустимост за подпомагане, посочени в документите по чл. 3, ал. 1;

16. налага административна санкция, определена по реда на раздел V. "Защита на финансовите интереси на Европейския съюз" и чл. 79 и 83 от ЗПЗП;

17. установи неспазване на критерий за допустимост и/или неизпълнение на ангажимент или други задължения на бенефициента, посочени в документите по чл. 3, ал. 1 и/или в административния договор;

18. установи неспазване на изисквания, във връзка с които бенефициентът е получил по-висок интензитет на финансова помощ; в тези случаи отказът е равен на завишения процент финансова помощ, за която е било одобрено заявлението за подпомагане;

19. е наложена финансова корекция при неспазване на правилата за възлагане на обществени поръчки от бенефициент – възложител по Закона за обществените поръчки.

(2) В случаите по ал. 1, т. 15 ДФЗ извършва проверка за съответствието с изискванията за допустимост за подпомагане преди предоставяне на помощта въз основа на представените към заявлението за подпомагане и изискани допълнително документи. При нередовност или липса на документи, както и при възникване на необходимост от предоставяне на допълнителни документи при непълнота и неяснота на посочените в заявлението за подпомагане и документите към него данни, ДФЗ изпраща уведомление до бенефициента, с което му указва необходимостта от представяне на допълнителни данни и/или документи, включително такива, които не са посочени в документите по чл. 68, ал. 2 от ЗПЗП. В тези случаи бенефициентът е длъжен в срок до 15 дни от изпращане на уведомлението да представи изисканите му данни и/или документи.

(3) Когато отказът по ал. 1 е постановен по искане за междинно плащане, бенефициентът има право да подаде искане за междинно плащане за друга обособена част от одобреното заявление за подпомагане, ако такава е предвидена в административния договор, или да подаде искане за окончателно плащане в крайния за това срок.

(4) Когато отказът по ал. 1 е постановен по искане за окончателно или второ плащане, бенефициентът няма право да подаде друго искане за плащане.

(5) При отказ за изплащане на финансовата помощ получателят на помощта не може да подаде друго искане за плащане за същите дейности и разходи.

(6) Когато размерът на определените като допустими разходи надхвърля размера на

изплатеното авансово плащане, изпълнителният директор на ДФЗ издава решение за одобрение на плащането с посочване на размера на подлежащата на изплащане финансова помощ, а в случай че е налице частичен отказ от изплащане на заявената финансова помощ – излага мотиви за частичния отказ от изплащане на помощта.

(7) Алинея 6 се прилага и когато бенефициентът не е получил авансово плащане.

(8) Когато в случаите по ал. 1 ДФЗ установи, че размерът на определените като допустими разходи по искането за плащане налага пълно или частично възстановяване от страна на бенефициента на извършените по административния договор плащания, изпълнителният директор на ДФЗ издава съответния акт по чл. 55, ал. 2 или ал. 3 за размера на подлежащата на възстановяване финансова помощ, като в мотивите посочва и основанията за отказа от изплащане на помощта.

(9) За формите на предоставяне на безвъзмездни средства и възстановима помощ по чл. 83, параграф 1, букви "б", "в" и "г" от Регламент (ЕС) 2021/2115 се прилага ал. 1, т. 6, доколкото в документите по чл. 3, ал. 1 не е предвидено друго.

(10) В случаите, когато размерът на определените като допустими за плащане разходи съответства на заявените с искането за плащане, ДФЗ не изпраща уведомление до бенефициента за размера на изплатената безвъзмездна финансова помощ, включително и при намаления на помощта само и единствено от математически закръгления в размер до левовата равностойност на 1,00 евро.

Чл. 51. При неспазване на правилата за възлагане на обществени поръчки от бенефициент – възложител по Закона за обществените поръчки, се налага финансова корекция в размер, определен в нормативния акт по чл. 70, ал. 2 от Закона за управление на средствата от Европейските фондове при споделено управление. Финансовата корекция се налага преди или след плащане с акт на изпълнителния директор на ДФЗ по реда на чл. 73 от ЗПЗП.

Чл. 52. (1) Размерът на финансовата помощ по интервенция II.И.1. "Консултантски услуги и повишаване на консултантския капацитет" се намалява при комбинирано предоставяне на повече от един съветнически пакет на едно земеделско стопанство при еднократно посещение при:

1. комбинирано предоставяне на два съветнически пакета с 5.0 на сто;

2. комбинирано предоставяне на три съветнически пакета със 7.5 на сто;

3. комбинирано предоставяне на четири съветнически пакета с 10.0 на сто;

4. комбинирано предоставяне на пет съветнически пакета с 12.5 на сто;

5. комбинирано предоставяне на шест или повече съветнически пакета с 15.0 на сто от общата сума на шест или повече съветнически пакета.

(2) Условието по ал. 1 не се отнася за предоставяне на съветнически пакети:

1. 12Б "Предоставянето на консултантски услуги относно подготовка и подаване на заявление за подпомагане в първи етап по интервенция "Подкрепа за оперативни групи в рамките на ЕПИ";

2. 12В "Предоставянето на консултантски услуги относно подготовка и подаване на заявление за подпомагане във втори етап по интервенция "Подкрепа за оперативни групи в рамките на ЕПИ" за обединения, получили съветнически пакет 12Б или одобрени за изпълнение на първи етап по интервенция "Подкрепа за оперативни групи в рамките на ЕПИ";

3. 12Г "Предоставянето на консултантски услуги относно подготовка и подаване на заявление за подпомагане във втори етап по интервенция "Подкрепа за оперативни групи в рамките на ЕПИ" за обединения, които не са одобрени за изпълнение на проект в първи

етап по интервенция "Подкрепа за оперативни групи в рамките на ЕПИ" и които не са получили съветнически пакет 12Б".

Глава пета
УСЛОВИЯ И РЕД ЗА ОТТЕГЛЯНЕ НА ИЗПЛАТЕНАТА ФИНАНСОВА ПОМОЩ И РЕД ЗА НАЛАГАНЕ НА АДМИНИСТРАТИВНИ САНКЦИИ

Чл. 53. (1) В срока, посочен в документите по чл. 3, ал. 1 и в административния договор, бенефициентът е длъжен:

1. да използва подпомаганите активи и да изпълнява подпомаганите дейности съгласно определеното им с бизнес плана и/или одобреното заявление за подпомагане предназначение и капацитет;

2. под каквато и да е форма да не преотстъпва ползването и да не извършва разпоредителни сделки с активи, предмет на подпомагане, както и да не допуска принудително изпълнение върху такива активи, с изключение на случаите, когато това се изисква по закон;

3. да не променя местоположението на подпомаганата дейност извън територията на страната;

4. да поддържа съответствие с всички критерии за подбор, по които заявлението за подпомагане е било одобрено и за които това е предвидено в условията за изпълнение на одобрените заявления за подпомагане или в административния договор;

5. да не преустановява подпомогнатата дейност поради други причини освен изменящите се сезонни условия за производство и/или предоставяне на услуги и при положение че тези обстоятелства са изрично посочени в представеното от бенефициента заявление за подпомагане или приложените към него документи;

6. да спазва изискванията, във връзка с които бенефициентът е получил по-висок интензитет на финансова помощ, посочени в условията за изпълнение на одобрените заявления за подпомагане или в административния договор;

7. да води всички финансови операции, свързани с подпомаганите дейности, в отделни счетоводни аналитични сметки или в отделна счетоводна система и да могат да се проследят въз основа на ефективно функциониращa одитна пътека;

8. да съхранява всички документи, свързани с изпълнение на одобреното заявление за подпомагане и с извършване на подпомаганата дейност;

9. да изпълнява представения към заявлението за подпомагане бизнес план, когато това е приложимо и както е предвидено в условията за изпълнение на одобрените заявления за подпомагане или в административния договор;

10. да спазва всички критерии за допустимост и да изпълнява ангажиментите или другите задължения, произтичащи от предоставеното подпомагане, посочени в условията за изпълнение на одобрените заявления за подпомагане или в административния договор.

(2) Изключенията от изискванията по ал. 1, т. 1 и 2 се уреждат в условията за изпълнение на одобрените заявления за подпомагане.

Чл. 54. (1) Контрол за изпълнение на изискванията на тази наредба, условията по административния договор, документите по чл. 3, ал. 1, процедурите за възлагане на обществени поръчки по Закона за обществените поръчки, както и на документите, свързани с подпомаганата дейност, може да бъде извършван от представители на ДФЗ,

Министерството на земеделието и храните, Сметната палата, Европейската комисия и Европейската сметна палата, Европейската служба за борба с измамите и Изпълнителната агенция "Сертификационен одит на средствата от европейските земеделски фондове".

(2) На контрол по ал. 1 подлежат бенефициентите, както и трети лица, свързани с изпълнение на одобреното заявление за подпомагане.

(3) Когато Министерството на земеделието и храните или Европейската комисия извършва оценяване или наблюдение на Стратегическия план, бенефициентът предоставя на оправомощените от тях лица всички документи и информация, които ще подпомогнат оценяването или наблюдението.

Чл. 55. (1) Държавен фонд "Земеделие" оттегля цялата или част от предоставената финансова помощ и изисква възстановяване, когато:

1. бенефициентът е представил декларация и/или документ с невярно съдържание, неистински или преправени такива независимо от момента на представянето им, включително когато този документ и/или декларация са били представени на етапа на кандидатстването му за подпомагане;

2. се установи, че бенефициентът изкуствено е създал условията, необходими за получаване на помощта, с цел осъществяване на предимство или облага в противоречие с целите на интервенцията или с приложимото в областта право на Европейския съюз и националната нормативна уредба;

3. бенефициентът е получил допълнителна публична финансова помощ за активите и/или дейностите, предмет на подпомагане, с изключение на финансов инструмент при спазване на условието по чл. 36 от Регламент 2021/2116;

4. се установи, че за периода от подаване на заявлението за подпомагане до извършване на окончателното плащане е било налице обстоятелство, посочено в условията за кандидатстване във връзка с изискването по чл. 71, ал. 1 и чл. 74 от ЗПЗП;

5. бенефициентът не представи изискваните от ДФЗ данни, документи и/или информация, необходими за извършване на контрол относно спазване на критериите за допустимост и изпълнението на ангажиментите и другите задължения, посочени в условията за изпълнение на одобрените заявления за подпомагане или в административния договор;

6. бенефициентът не допуска представители на ДФЗ или на други, определени с нормативен акт, органи, включително на институции на Европейския съюз, за осъществяването на контрола по т. 5, не осигури достъп до подпомаганите активи или не оказва друго необходимо съдействие, включително при извършване на контрол по отношение на своите съконтрагенти по изпълнение на одобреното заявление за подпомагане;

7. бенефициентът не спазва критерий за допустимост, ангажименти или друго задължение, посочени в тази наредба, условията за изпълнение на одобрените заявления за подпомагане или административния договор.

(2) За установяване дължимостта на подлежащата на възстановяване недължимо платена финансова помощ поради неспазване на критерий за допустимост, ангажимент или друго задължение на бенефициента изпълнителният директор на ДФЗ или лице, на което е делегирано правомощие по чл. 20а, ал. 4 от ЗПЗП, издава акт по чл. 73 от ЗПЗП.

(3) За установяване дължимостта на подлежаща на възстановяване сума поради нарушение, което представлява основание за налагане на финансова корекция, поради неспазване на правилата за възлагане на обществени поръчки от бенефициент – възложител по Закона за обществените поръчки, се издава акт за възстановяване на

недължимо платена финансова помощ по реда на чл. 73, ал. 1 от ЗПЗП от изпълнителния директор на ДФЗ или лице, на което е делегирано правомощие по чл. 20а, ал. 4 от ЗПЗП.

(4) Определянето на размера на подлежащата на възстановяване безвъзмездна финансова помощ след плащане се определя съобразно правилата по чл. 73, ал. 9 от ЗПЗП.

Чл. 56. (1) Държавен фонд "Земеделие" налага административни санкции на бенефициента, произтичащи от установеното неспазване, само в случаите, посочени в правото на Европейския съюз или в чл. 79, ал. 2 и 3, чл. 83 от ЗПЗП.

(2) Административни санкции по ал. 1 не се налагат в случаите по чл. 59, параграф 5 от Регламент (ЕС) 2021/2116.

Чл. 57. Финансовата корекция при неспазване на правилата за възлагане на обществени поръчки от бенефициент – възложител по Закона за обществените поръчки, в размера, определен в нормативния акт по чл. 70, ал. 2 от Закона за управление на средствата от Европейските фондове при споделено управление, се налага след административната санкция по чл. 56.

Чл. 58. (1) Бенефициентът се задължава да възстанови всички неправомерно изплатени или подлежащи на възстановяване средства, включително такива, които са обект на финансова корекция или са установени в резултат на проверки от страна на сертифициращи или одитиращи органи. На възстановяване подлежат и всички средства, произтичащи от разходи, които са в резултат на констатирани нередности независимо от датата на тяхното установяване, включително държавна/минимална помощ, предоставена в нарушение на приложимите регламенти.

(2) Във всички случаи, когато е налице валидно обезпечение на подлежащото на възстановяване авансово плащане, ДФЗ пристъпва незабавно към упражняване на права по учредените в полза на ДФЗ обезпечения.

(3) В случай че вземането не се удовлетвори по реда на ал. 1, ДФЗ прихваща от всяко следващо плащане по административния договор по реда на чл. 73, ал. 7 от ЗПЗП.

(4) Държавен фонд "Земеделие" може да прихване неправомерно изплатените и подлежащите на възстановяване суми, включително начислените върху тях лихви, от последващи плащания на средства, дължими към бенефициента, включително от други действащи договори, сключени между страните или произтичащи само от подадени заявления за финансово подпомагане от бенефициента по други схеми, интервенции, мерки или програми, прилагани от ДФЗ.

(5) Невъзстановените чрез способите по ал. 1 – 4 вземания представляват публични държавни вземания и подлежат на принудително събиране по реда на Данъчно-осигурителния процесуален кодекс чрез Националната агенция за приходите.

Чл. 59. (1) Бенефициентът не отговаря за неспазване на критерий за допустимост или неизпълнение на ангажимент или други задължения, когато то се дължи на непреодолима сила или извънредни обстоятелства по смисъла на чл. 3 от Регламент (ЕС) 2021/2116.

(2) За настъпването на което и да е обстоятелство по ал. 1 бенефициентът или упълномощено лице е длъжен да уведоми ДФЗ чрез СЕУ, а при невъзможност – писмено в срок до 15 работни дни от датата, на която е в състояние да направи това, като представя доказателства за настъпване на обстоятелството, включително когато е приложимо – издадени от компетентен орган.

(3) При неизпълнение на задължението в срока по ал. 2 бенефициентът не може да се позовава на непреодолима сила или извънредно обстоятелство.

Глава шеста

УСЛОВИЯ И РЕД ЗА ПОСЛЕДВАЩИ ПРОВЕРКИ СЛЕД ИЗВЪРШВАНЕ НА ПЛАЩАНЕ, ВКЛЮЧИТЕЛНО И ЗА СПАЗВАНЕ НА ЗАДЪЛЖЕНИЕТО ЗА ДЪЛГОТРАЙНОСТ НА ОПЕРАЦИИТЕ ПО ИНТЕРВЕНЦИИТЕ, ЗА КОИТО Е ПРЕДВИДЕН ПЕРИОД НА МОНИТОРИНГ

Чл. 60. (1) След изплащане на финансовата помощ се извършват последващи проверки, включително и за спазване на задължението за дълготрайност на операциите по интервенциите, за които е предвиден период на мониторинг.

(2) Последващите проверки са административни и проверки на място.

Чл. 61. (1) Проверките на място след плащане се извършват въз основа на риск анализ за избор на извадка съгласно методология, утвърдена от изпълнителния директор на ДФЗ.

(2) Проверките на място след плащане се извършват по реда, определен в глава четвърта.

Чл. 62. (1) Бенефициентът е длъжен в срока на мониторинг, посочен в условията за изпълнение на одобрените заявления за подпомагане, да спазва изискванията, посочени в чл. 53.

(2) При установено неспазване ДФЗ оттегля предоставената помощ по реда на глава пета.

Чл. 63. (1) Бенефициентът е длъжен да предоставя на ДФЗ всяка поискана информация за осъществяването на подпомаганата дейност.

(2) На контрол по ал. 1 подлежат бенефициентите, както и техните контрагенти по подпомаганите дейности.

Чл. 64. (1) Бенефициентът не отговаря за неизпълнение на свое нормативно или определено в административния договор задължение, когато то се дължи на непреодолима сила и извънредни обстоятелства, посочени в чл. 3 от Регламент (ЕС) 2021/2116.

(2) За настъпването на което и да е обстоятелство по ал. 1 бенефициентът или упълномощено лице е длъжен да уведоми ДФЗ чрез СЕУ, а при невъзможност – писмено в срок до 15 работни дни от датата, на която е в състояние да направи това, като представя доказателства за настъпване на обстоятелството, включително, когато е приложимо – издадени от компетентен орган.

(3) При неизпълнение на задължението в срока по ал. 2 бенефициентът не може да се позовава на непреодолима сила или извънредно обстоятелство.

Глава седма
ОСИГУРЯВАНЕ НА ВИДИМОСТ, ПРОЗРАЧНОСТ И КОМУНИКАЦИЯ ПРИ ПРЕДОСТАВЯНЕТО НА БЕЗВЪЗМЕЗДНА ФИНАНСОВА ПОМОЩ

Чл. 65. (1) За осигуряване на информация и публичност при предоставянето на безвъзмездна финансова помощ Управляващият орган ежегодно изготвя индикативен годишен график за следващата календарна година, който се публикува на електронната страница на Стратегическия план.

(2) Индикативният годишен график за планираните приеми за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ включва:

1. обхванат географски район;

2. интервенция и съответна(и) специфична(и) цел(и);

3. видове допустими кандидати за подпомагане;

4. общ бюджет на приема;

5. начална и крайна дата за подаването на заявления, посочени в месеци.

(3) Проектът на годишен график се публикува за коментари на електронната страница на Стратегическия план не по-късно от 10 ноември всяка година за срок от 10 дни.

(4) След изтичането на срока по ал. 3 проектът на годишен график се съгласува от Мониторинговия комитет на Стратегическия план.

(5) Съгласуваният от Мониторинговия комитет индикативен годишен график се публикува за информация на интернет страницата на Стратегическия план не по-късно от 10 декември всяка година.

(6) Измененията на годишния график се съгласуват от Мониторинговия комитет при:

1. включване на нова процедура;

2. отменяне на планирана процедура;

3. промяна по отношение на конкретна процедура, свързана със:

а) целите ѝ;

б) допустимите кандидати;

в) максималния процент на съфинансиране.

(7) Извън случаите по ал. 6 измененията в годишния график се изпращат на Мониторинговия комитет за информация.

(8) Всички изменения в годишния график се публикуват на електронната страница на Стратегическия план в едноседмичен срок от утвърждаване на протокола от председателя на Мониторинговия комитет в случаите по ал. 6 или изпращането на информацията по ал. 7.

Чл. 66. (1) За осигуряване на прозрачност списък на одобрените и отхвърлените заявления се публикува на публичния профил в СЕУ на всеки четири месеца след крайния срок за прием на заявления.

(2) Данните на бенефициентите се публикуват в съответствие с чл. 98 от Регламент (ЕС) 2021/2116 и в изпълнение на принципа за прозрачност съгласно регламентите за държавни помощи, които се прилагат за съответните интервенции. Тези данни могат да бъдат обработени от органите за финансов контрол и от следствените органи на ЕС и на държавите членки с цел защита на финансовите интереси на ЕС.

(3) Информацията се публикува при спазване на Закона за защита на личните данни и на ограниченията за опазване на търговска, производствена или друга защитена от закона тайна.

Чл. 67. Бенефициентите се задължават да показват подкрепата от Стратегическия план от датата на сключване на договора до датата на изтичане на периода на мониторинг при спазване изискванията на приложение № 3 от Регламент за изпълнение (ЕС) 2022/129 на Комисията от 21 декември 2021 г. за установяване на правила за видовете интервенции по отношение на маслодайните семена, памука и вторичните продукти от производството на вино съгласно Регламент (ЕС) 2021/2115 на Европейския парламент и на Съвета и за изискванията за информация, публичност и видимост във връзка с подпомагането от Съюза и стратегическите планове по ОСП (ОВ, L 20 от 31 януари 2022 г.), както и да се

изписва името на фонда, осигуряващ финансовата подкрепа: "Европейски земеделски фонд за развитие на селските райони".

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 1. Наредбата се издава на основание чл. 68, ал. 1, т. 1 във връзка с чл. 70, ал. 2 от Закона за подпомагане на земеделските производители и § 16, ал. 2 от преходните и заключителните разпоредби към Закона за изменение и допълнение на Закона за подпомагане на земеделските производители (ДВ, бр. 39 от 2024 г.).

§ 2. (1) Избраният през 2024 г. бенефициент по интервенция II.И.1. "Консултантски услуги и повишаване на консултантския капацитет" по реда на чл. 14, ал. 1 от Закона за обществените поръчки подава искане за плащане при предоставяне на един или няколко от следните съветнически пакети:

1. Съветнически пакет № 1: Предоставяне на съвети, насочени към млади или нови земеделски стопани за подпомагане за кандидатстване за интервенциите, по които те са допустими (СП № 1), с финансова помощ в размер на левовата равностойност на 646 евро, включващ:

а) изготвяне на заявление за подпомагане по интервенция II.Д.1. "Стартова помощ за установяване на млади земеделски стопани в селското стопанство", в т.ч. изготвяне на бизнес план, проверка и окомплектоване на изискуемите документи към заявлението за подпомагане и оказване на съдействие на земеделския стопанин за качване в Системата за електронни услуги (ако е приложимо), или

б) изготвяне на заявление за подпомагане по интервенция II.Д.3. "Стартова помощ за установяване на нови земеделски стопани в селското стопанство", в т.ч. изготвяне на бизнес план, проверка и окомплектоване на изискуемите документи към заявлението за подпомагане и оказване на съдействие на земеделския стопанин за качване в Системата за електронни услуги (ако е приложимо).

2. Съветнически пакет № 2: Предоставяне на съвети, насочени към малки и много малки земеделски стопани за подпомагане за кандидатстване за интервенциите, по които те са допустими (СП № 2), с финансова помощ в размер на левовата равностойност на 646 евро, включващ изготвяне на заявление за подпомагане по съответната интервенция, за която земеделският стопанин желае да кандидатства, в т.ч. проверка и комплектуване на документацията и оказване на съдействие на земеделския стопанин за качване в Системата за електронни услуги (ако е приложимо).

3. Съветнически пакет № 11: Предоставяне на съвети, насочени към млади или нови фермери, малки и много малки земеделски стопани за подпомагане за изпълнението на проектите по интервенциите, за които са одобрени, с финансова помощ в размер на левовата равностойност на 380 евро, включващ подпомагане за изпълнението на проектното предложение по съответната интервенция, за която земеделският стопанин е одобрен, в т.ч. подпомагане, в случай на необходимост, на изготвянето на уведомителни писма, както и проверка и окомплектоване на изискуемите документи към искането за плащане и оказване на съдействие на земеделския стопанин за качване в СЕУ (ако е приложимо).

(2) Бенефициентът по ал. 1 подава искане за плащане, към което прилага:

1. доклади за изпълнени съветнически пакети;

2. документ от банка, удостоверяващ банковата сметка на бенефициента – документът се изисква само в случай на промяна на банковата сметка.

(3) За всеки предоставен съветнически пакет по ал. 1 бенефициентът се задължава да предоставя на земеделския стопанин писмен доклад по образец съгласно приложението.

(4) При комбинирано предоставяне на повече от един съветнически пакет бенефициентът предоставя един общ писмен доклад при подаване на искане за плащане, в който задължително се отбелязва по кои консултантски пакети са предоставени консултантски услуги.

(5) Бенефициентът по ал. 1 може да подава искане за плащане до ДФЗ до четири пъти годишно до 10-о число на месеца, следващ предходното тримесечие. В посочените периоди може да се подава повече от едно искане за плащане. Исканията за плащане се разглеждат по реда на глава трета "Условия и ред за изплащане на финансовата помощ".

§ 3. За индикативния годишен график за планираните приеми през 2024 г. и 2025 г. не се прилага чл. 65, ал. 3.

Приложение
към § 2, ал. 3

Приложение към § 2, ал. 3

Съфинансирано от Европейския съюз

СТРАТЕГИЧЕСКИ ПЛАН 2023-2027 за развитие на земеделието и селските райони

Доклад за изпълнен съветнически пакет

Съветническа организация/Индивидуален съветник:
адрес на управление за юридическо лице/постоянен адрес на физическо лице:
номер и дата на доклада:
(всяка страница от попълнения доклад се подписва от получателя на съветническия пакет и от ръководителя на съветническата организация (или определено със заповед от него лице)

• Земеделски стопанин; • Горски стопанин или • Кандидат по интервенция П.Ж.1 "Подкрепа за оперативни групи в рамките на Европейското партньорство за иновации"	(попълва се името на физическото лице или наименованието на юридическото лице, получател на съветническия пакет)	
ЕГН (за физически лица)/ ЕИК (за юридически лица)		
Адрес на управление на получателя на съветническия пакет (постоянен адрес на физическите лица)		тел.:
Място/места на предоставяне на съветнически пакет:	(посочват се адресите на посещение/я на офиса/ите на съветническата организация)	

Място и дата/и на посещението/ята на стопанството:	(посочват се адресите на посещение/я на стопанството)
Договор за предоставяне на съветнически пакет:	№: Дата:
Срок за изпълнение на договора:	
Начална дата за предоставяне на съветнически пакет:	
Крайна дата на предоставяне на съветнически пакет:	
Съветник/ци:	(попълват се имената на лицата от съветническия екип, предоставили съвети и консултации)

Изпълнен съветнически пакет:

Съветнически пакет № ……..: (посочва се наименованието на СП съгласно § 3, ал. 1, т. ... от преходните и заключителните разпоредби на наредбата)
Съветнически пакет № ……..: (посочва се наименованието на СП съгласно § 3, ал. 1, т. ... от преходните и заключителните разпоредби на наредбата)
Съветнически пакет № ……..: (посочва се наименованието на СП съгласно § 3, ал. 1, т. ... от преходните и заключителните разпоредби на наредбата)

1. Анализи и оценка на стопанството:
2. Препоръки във връзка с горната оценка и анализ на стопанството:
3. Изпълнени дейности по съветнически пакет:
4. Списък с използваните нормативни актове във връзка с предоставения съветнически пакет:

Мнение на получателя на съветническия пакет:

Препоръките и предложенията са приложими в стопанството:

Да ☐ Не ☐ Частично приложими ☐

Посочват се основните ползи и подобрения, до които ще доведат препоръките и предложенията:	Посочват се основните причини и проблеми, които възпрепятстват изпълнението на препоръките и предложенията:

Получател на съветническия пакет:

.....
(име, позиция и подпис)

Ръководител на съветническата организация:
(или определено със заповед от него лице)

.....
(име, позиция, подпис и печат)